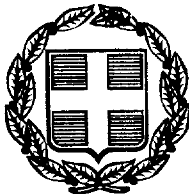

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ — Αρ. Φύλλου 1946

27 Οκτωβρίου 1999

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Απόφαση 29/ΙΙ/1998 (1)

Ο προληπτικός έλεγχος, βάσει του αρ. 4β Ν. 703/77, όπως ισχύει, της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, που συντελείται με την εξαγορά από την εταιρεία ED & F MAN NETHERLANDS B.V. των μετοχών της εταιρείας ALCOVIN-ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γ.Γ. Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, την 1η Δεκεμβρίου 1998, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Λεωνίδας Νικολούζος

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, απουσίαζαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος, βάσει του άρ. 4β Ν.703/77, όπως ισχύει, της από 24.9.1998 γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, που συντελείται με την εξαγορά από την εταιρεία ED & F MAN NETHERLANDS B.V. των μετοχών της εταιρείας ALCOVIN-ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν: α) η εταιρεία ED & F MAN NETHERLANDS B.V. δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Πανταζή Καραμανώλη και β) για την εταιρεία ALCOVIN - ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ ο Διευθύνων Σύμβουλος και μέτοχος αυτής Άγγελος Χατζηπαυλής, μετά του πληρεξουσίου του δικηγόρου Ιωάννη Σειραδάκη.

Στην αρχή της συνεδριάσεως το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας και πρότεινε τη μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά που αυτή αφορά, υπό τον όρο όμως ότι θα τροποποιηθεί η ρήτρα μη ανταγωνισμού (όρος 7) της γνωστοποιηθείσης σύμβασης πώλησης των μετοχών της ALCOVIN-ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ-ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ-ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ στην ED & F MAN NETHERLANDS B.V. τόσο ως προς τη χρονική της διάρκεια, ώστε αυτή, σε κάθε περίπτωση, να μην υπερβαίνει τα δύο έτη αλλά και ως προς το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής της ώστε να αφορά μόνο την Ελληνική επικράτεια. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι εκπρόσωποι και πληρεξούσιοι δικηγόροι των παρισταμένων εταιρειών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις αυτών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν

ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή την άνευ όρων έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 16η Δεκεμβρίου 1998, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.30 π.μ., στην ανωτέρω αίθουσα 611, και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τα όσα ανέφεραν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Ι. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγρ. 2 εδάφ. 2 του Ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται και όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα, που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μίας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων. Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 4β παράγρ.1 του ιδίου ως άνω νόμου, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (Ε.Α.) εντός 10 εργασίμων ημερών από της συνάψεως της συμφωνίας ή της δημοσιεύσεως της προσφοράς ή ανταλλαγής ή της αποκτήσεως συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχειρήσεως, όταν συντρέχουν τα αναφερόμενα κριτήρια ως προς το μέγεθος του μεριδίου της αγοράς των προϊόντων ή υπηρεσιών που αφορά η συγκέντρωση ή ως προς το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση όπως τα ανωτέρω κριτήρια προσδιορίζονται στο άρθρο 4στ του ιδίου νόμου. Εξάλλου, κατά το άρθρο 4γ παράγρ. 1 του ιδίου νόμου, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά ή σε σημαντικά σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήματα και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσεως. Ακόμη σύμφωνα με το άρθρο 4ε παράγρ. 1 του ιδίου νόμου απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Στην προκειμένη περίπτωση, εκ των στοιχείων που συγκέντρωσε η Γραμματεία και τα οποία εκτίθενται στην εισήγησή της και συμπληρώνονται από τον φάκελο της υποθέσεως αλλά και εξ όσων εξετέθησαν κατά την ακροαματική διαδικασία και κατέθεσαν εγγράφως και προφορικώς τα ενδιαφερόμενα μέρη, προέκυψαν τα εξής: Η εταιρεία ED &F MAN NETHERLANDS B.V. (εφεξής ED & F MAN) γνωστοποίησε στην Γραμματεία της Επιτροπής την 24.9.98 σύμφωνα με το άρθρο 4β του Ν.703/77 όπως ισχύει τη συγκέντρωσή της με την εταιρεία ALCOVIN - ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ (εφεξής ALCOVIN). Συγκεκριμένα η εταιρεία ED & F MAN γνωστοποίησε την 24.9.98 ότι την 11.9.98 υπογράφηκε μεταξύ της και της ALCOVIN σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών κατ' ακολουθίαν της οποίας και ειδικότερα του όρου 3 αυτής οι μέτοχοι της ALCOVIN Άγγελος Χατζηπαυλής, Κωνσταντίνος Ξένος και Κυριάκος Παπαδόπουλος θα πωλήσουν, μεταβιβάσουν και παραδώσουν την ED & F MAN αντί του αναφερομένου εις τον όρο 2.2. και συμφωνηθέντος τιμήματος, τις μετοχές τους, οι οποίες συνολικά αντιστοιχούν προς το 100% του πλήρως καταβεβλημένου κεφαλαίου της εταιρείας ALCOVIN. Εντεύθεν η ED & F MAN θ' αποκτήσει πλήρως τον έλεγχο της ALCOVIN. Η δε μεταβίβαση των μετοχών θα ολοκληρωθεί εφόσον χορηγηθεί έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού ή σε περίπτωση απορρίψεως μετά την απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ή έκδοσης δικαστικής αποφάσεως κατόπιν εφέσεως σε απορριπτική απόφαση της Ε.Α.

ΙΙ.1. Η γνωστοποιούσα ED & F MAN, έχει ως αντικείμενο εργασιών τις εταιρικές συμμετοχές και ανήκει στο διεθνή Όμιλο Εταιρειών ED & F MAN GROUP PLC ο οποίος και διαθέτει δύο οικονομικούς κλάδους α) της διενέργειας προθεσμιακών συναλλαγών επί αγροτικών προϊόντων και β) των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών εν γένει.

Ο Ομιλος, κατόπιν σχετικής αδείας του Χρηματιστηρίου Αξιών του Λονδίνου, δεν εγγράφει στις οικονομικές καταστάσεις του ποσό συμβατικού κύκλου εργασιών, εκτιμάται όμως ότι ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ξεπερνά τα 50 εκατ. ECU. Ο Όμιλος μέσω θυγατρικών εταιρειών του διακινεί προϊόντα στην ελληνική αγορά, στην οποία ο κύκλος εργασιών του το 1997 ξεπέρασε το ποσό των 9 εκατομ. ECU. Εξ' αυτού ποσοστό 35% περίπου αφορούσε πωλήσεις στην ALCOVIN μέσω της εταιρείας ED & F MAN LIQUID PRODUCTS LIMITED, ενώ το 63% περίπου αφορούσε πωλήσεις προς τη Γεωργοβιοτεχνική εταιρεία Γ. Βαμβάλη, η οποία ανήκει στον Όμιλο της εξαγοράζουσας. Οι πωλήσεις της ED & F MAN στην Ελλάδα το 1997 αφορούσαν κυρίως γεωργικά προϊόντα (ξηροί καρποί, κακάο) καθώς και προμήθειες από παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών.

Ο Όμιλος στον οποίο ανήκει η εξαγοράζουσα δεν διαθέτει ούτε ελέγχει επιχείρηση στην Ελλάδα που να δραστηριοποιείται στην αγορά οινοπνεύματος (αιθυλικής αλκοόλης). Εξάλλου η γνωστοποιούσα εταιρεία δεν παράγει η ίδια οινόπνευμα αλλά το προμηθεύεται από διάφορες άλλες πολυεθνικές εταιρείες.

2. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία ALCOVIN είναι αυτόνομη εμπορική και βιομηχανική εταιρεία εισαγωγής και διακίνησης οινοπνεύματος (αιθυλικής αλκοόλης) και εδρεύει στην Αθήνα. Διακινεί και προμηθεύει στην εγχώρια αγορά, οινόπνευμα καθαρό μελλασσικό, καθαρό οινικό, καθαρό δημητριακό, καθαρό απόλυτο μελλασικό, φωτιστικό, συνθετικό και αποσταγματικό. Η εταιρεία διαθέτει οινόπνευμα (αιθυλική αλκοόλη) κυρίως σε ποτοποιούς για την παραγωγή αλκοολούχων ποτών και μικρές ποσότητες για βιοτεχνικές χρήσεις (παραγωγή καλλυντικών, εντομοκτόνων κ.λπ.) ενώ παράλληλα πραγματοποιεί εξαγωγές σε περιορισμένο όμως βαθμό.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της ALCOVIN το 1997 ανήλθε σε 7,59 εκατομ. ECU περίπου, ενώ στην Ελλάδα, το ίδιο έτος, ξεπέρασε τα 6,5 εκατομ. ECU.

ΙΙΙ.1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπουμένης χρήσης τους. Η αγορά η οποία επηρεάζεται από την υπό κρίση συγκέντρωση είναι η αγορά της προμήθειας και διακίνησης οινοπνεύματος (αιθυλικής αλκοόλης) εν γένει, η οποία διακρίνεται σε τρεις ειδικότερες αγορές προϊόντων, αυτές α) της γεωργικής αιθυλικής αλκοόλης, β) της συνθετικής αιθυλικής αλκοόλης και γ) της μετουσιωμένης αιθυλικής αλκοόλης. Στην υπό κρίση συ-

γκέντρωση, δεν κρίνεται σκόπιμη η εξέταση του ζητήματος αν οι ειδικότερες αυτές αγορές αποτελούν και ξεχωριστές σχετικές αγορές, δεδομένου ότι, όπως προέκυψε από τη σχετική έρευνα της Γραμματείας και δεν αμφισβητήθηκε από τα ενδιαφερόμενα μέρη, το μεγαλύτερο ποσοστό των πωλήσεων αιθυλικής αλκοόλης αφορά τη γεωργική αιθυλική αλκοόλη και τα μερίδια αγοράς, σε εθνικό επίπεδο, των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο κλάδο δεν παρουσιάζουν σημαντικές μεταβολές στις επιμέρους ως άνω αγορές.

2. Στην κρινόμενη υπόθεση σχετική γεωγραφική αγορά είναι η ελληνική επικράτεια.

IV.1. Στην αγορά της αιθυλικής αλκοόλης στη χώρα μας δραστηριοποιούνται σήμερα και λειτουργούν τέσσερα εργοστάσια παραγωγής οινοπνεύματος, καθώς και εταιρείες που προμηθεύονται (εισάγουν) το προϊόν από πολυεθνικές εταιρείες και είτε το διαθέτουν σε πελάτες τους είτε για δική τους χρήση.

Οι βασικοί παραγωγοί - ανταγωνιστές της ALCOVIN στην αγορά οινοπνεύματος είναι οι: ΑΦΟΙ Γ. ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ Α.Ε., ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ Α.Ε., ΧΑΤΖΗΔΗΜΑ Α.Ε., Β.Γ. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕΕ, Σ & Η ΜΕΤΑΞΑΣ ΑΒΕΕ και Ε. ΤΣΑΝΤΑΛΗΣ Α.Ε., ενώ οι μεγαλύτερες πολυεθνικές εταιρείες που προμηθεύουν τους Έλληνες ποτοποιούς με οινόπνευμα είναι οι: BRITISH PETROLEUM CHEMICALS, DISTER-COOP, CAVIRO, RYSSEN DISTILLERIES, MMM ALCOHOLS, MAZZARI.

2. Κατά τη γνωστοποιούσα εταιρεία, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (Ε.Σ.Υ.Ε.), το 1997, η εγχώρια κατανάλωση σε οινόπνευμα ανήλθε σε 62.728.154 λίτρα, ενώ εισήχθησαν 19.572.407 λίτρα και πραγματοποιήθηκαν και εξαγωγές που αντιστοιχούσαν σε 5.127.593 λίτρα (προς Ε.Ε. και προς Τρίτες Χώρες).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που συγκέντρωσε η Γραμματεία Ε.Α., το μερίδιο της ALCOVIN στην αγορά της αιθυλικής αλκοόλης και ειδικότερα του γεωργικού οινοπνεύματος, για το έτος 1997, εκτιμάται σε 30% περίπου, ενώ, όσον αφορά τους βασικότερους ανταγωνιστές της, το μερίδια της ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΒΕΕ εκτιμάται ότι ανήλθε το ίδιο έτος σε 30% περίπου, της ΧΑΤΖΗΔΗΜΑ Α.Ε. σε 20%, της ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ Α.Ε. σε 10% και της ΑΛΙΠΡΑΝΤΗΣ Α.Ε σε 9% περίπου. Σημειώνεται ότι η γνωστοποιούσα εταιρεία, εκτιμά ότι το μερίδιό της σε 14,5%.

3. Η εισαγωγή, διακίνηση και εμπορία οινοπνεύματος είναι απολύτως ελεύθερη και ανεμπόδιστη εντός των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχει δε δυνατότητα εισαγωγής οινοπνεύματος από την Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο αλλά και από Τρίτες χώρες (Πολωνία, Βουλγαρία, Αργεντινή κλπ.). Η ALCOVIN αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό κυρίως λόγω της εισαγωγής οινοπνεύματος που πραγματοποιείται από Έλληνες ποτοποιούς απευθείας από παραγωγούς ή εμπόρους οινοπνεύματος της Ε.Ε. Η εκτίμηση όλων των εταιρειών του κλάδου είναι ότι ο ανταγωνισμός τα επόμενα χρόνια θα γίνει εντονότερος λόγω της δυνατότητας για απ' ευθείας πωλήσεις οινοπνεύματος από χώρες ΕΟΚ σε Έλληνες ποτοποιούς.

Γεγονός, το οποίο οξύνει τον ανταγωνισμό μεταξύ εισαγωγέων οινοπνεύματος και παραγωγών οινοπνεύματος στην Ελλάδα, είναι η ευνοϊκή μεταχείριση των πρώτων σε σχέση με τους παραγωγούς όσον αφορά τις εγγυήσεις των φορολογικών αποθηκών.

4. Η είσοδος μιας επιχείρησης στην αγορά οινοπνεύματος είναι ελεύθερη και εύκολη επειδή δεν υπάρχουν νομικοί ή άλλοι περιορισμοί, ενώ δεν απαιτείται η ύπαρξη μεγάλης κεφαλαιακής βάσης ή πραγματοποίηση επενδύσεων για την ανέγερση βιομηχανικών ή αποθηκευτικών εγκαταστάσεων. Για την είσοδο μίας εταιρείας στην αγορά οινοπνεύματος απαιτείται μόνο η τήρηση μιας σειράς ελαχίστων διοικητικών προϋποθέσεων τις οποίες προβλέπουν οι διατάξεις του Ν.2127/93.

V. Στη συγκεκριμένη υπόθεση με την υπογραφή του Ιδιωτικού Συμφωνητικού, η εταιρεία ED & F MAN, αγοράζοντας από τους Άγγελο Χατζηπαυλή, Κωνσταντίνο Ξένο και Κυριάκο Παπαδόπουλο μετοχές που αντιστοιχούν στο 100% (ήτοι 49,8% από κάθε έναν από τους δύο πρώτους και 0,4% από τον τρίτο) του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ALCOVIN, αποκτά τον πλήρη έλεγχο της τελευταίας. Η εν λόγω συναλλαγή αποτελεί συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 4 παράγρ. 2 εδάφ. β' του Ν.703/77, όπως ισχύει.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β του Ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτονται και οι δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αυτή του κύκλου εργασιών (πάνω από 50.000.000 Ecu παγκοσμίως και υπάρχουν δύο επιχειρήσεις σε εθνικό επίπεδο που έχουν κύκλο εργασιών πάνω από 5.000.000 Ecu) και αυτή του μεριδίου (μερίδιο αγοράς πάνω από 25% σε εθνικό επίπεδο). Η δε αποκτώσα τον έλεγχο εταιρεία ED & F MAN, είχε υποχρέωση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης, σύμφωνα με το ίδιο ως άνω άρθρο, πράγμα το οποίο και έπραξε εμπρόθεσμα. Συγκεκριμένα την 11η Σεπτεμβρίου 1998 υπογράφηκε η σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών μεταξύ των εταιρειών και η συγκέντρωση γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής την 24η Σεπτεμβρίου 1998.

Εξάλλου επειδή με το άρθρο 4γ παράγρ. 1 του Ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης η παρούσα περίπτωση υπόκειται στον ανωτέρω έλεγχο.

Από πλευράς συνθηκών ανταγωνισμού στην αγορά προϊόντος όπως οριοθετήθηκε παραπάνω και συγκεκριμένα σε σχέση με το ζήτημα αν η εν λόγω συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, προέκυψε από τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν αναμένεται να μεταβάλει αισθητά τις υφιστάμενες συνθήκες ανταγωνισμού στην ευρύτερη αγορά αιθυλικής αλκοόλης αλλά και στις επιμέρους αγορές αυτής.

VI. Επίσης στη συγκεκριμένη υπόθεση, η σύμβαση εξαγοράς περιέχει τις παρακάτω ρήτρες μη ανταγωνισμού:

α) Σύμφωνα με τον όρο 7 της σύμβασης κάθε πωλητής συμφωνεί για περίοδο πέντε ετών από την τελική ημερομηνία εξαγοράς να μην προβεί σε καμμία από τις παρακάτω ενέργειες, ήτοι: (i) να μην συμμετάσχει άμεσα ή έμμεσα υπό οιαδήποτε ιδιότητα σε κάθε είδους επιχείρηση,

που είναι με οποιοδήποτε τρόπο παρεμφερής και/ή ανταγωνιστική με την εξαγοράζουσα εταιρεία οπουδήποτε στην Ελλάδα, Ρουμανία, FYROM, Κροατία, Σερβία, Γιουγκοσλαβία, Τουρκία ή Ουγγαρία και (ii) να μην αποκτήσει άμεσα ή έμμεσα ή να μην καταστεί συνέταιρος, εργοδότης, μέτοχος ή να μην αποκτήσει οργανική θέση ή θέση διευθυντή ή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου σε οιαδήποτε επιχείρηση παρεμφερούς φύσης με αυτή της εξαγοράστριας εταιρείας και/ή ανταγωνιστική με την εν λόγω εταιρεία,

β) Επίσης κατά τη διάρκεια της ανωτέρω περιόδου και για δύο έτη από τη λήξη της, ο μέτοχος της εξαγοραζομένης, Αγγ. Χατζηπαυλής, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τις σχέσεις που έχει αναπτύξει με την ιδιότητά του ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της εξαγοράζουσας εταιρείας, ως εργαζόμενος και/ή ως σύμβουλός της, με συνεργάτες, πράκτορες ή άλλα διαμεσολαβούντα πρόσωπα που συνεργάζονται με την παραπάνω εταιρεία, προς ίδιο συμφέρον του ή προς το συμφέρον οποιουδήποτε νομικού προσώπου ή άλλου τρίτου μέρους, όπως αναφέρεται παραπάνω.

Στις ρήτρες μη ανταγωνισμού, που μπορεί να εμπεριέχει μία συμφωνία συγκέντρωσης, μπορεί να κριθεί ως εύλογος χρόνος διάρκειάς τους α) η πενταετία, εφόσον πρόκειται για συγκέντρωση που συνεπάγεται εκχώρηση τόσο φήμης και πελατείας όσο και τεχνογνωσίας ή β) η διετία, στην περίπτωση που η εκχώρηση αφορά αποκλειστικά και μόνο τη φήμη και πελατεία. Το δε γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής των ρητρών αυτών θα πρέπει να περιορίζεται στην περιοχή, στην οποία η αποκτώμενη επιχείρηση ασκούσε τη δραστηριότητά της (βλ. Ανακοίνωση της ΕΕ των ΕΚ αριθ. C της 14.8.90, σελ. 5 επ.).

Στην υπό κρίση περίπτωση, όπου δεν απαιτείται η προστασία ιδιαίτερης τεχνογνωσίας, οι ως άνω ρήτρες μπορούν να κριθούν ως αποδεκτές εφόσον περιοριστούν η μεν διάρκειά τους, σε κάθε περίπτωση, στα δύο έτη και το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής τους στην ελληνική επικράτεια.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι δεν υφίσταται νόμιμη περίπτωση για να απαγορευθεί η από 24.9.1998 γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση των εταιρειών ED & F MAN NETHERLANDS B.V. και ALCOVIN - ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΟΠΟΙΪΑ - ΟΙΝΟΠΟΙΪΑ - ΓΕΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ & ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ ΑΒΕΕ υπό τον όρο ότι θα τροποποιηθεί ο όρος 7 (ρήτρα μη ανταγωνισμού) της από 11.9.1998 συναφθείσης συμβάσεως πωλήσεως μετοχών της δεύτερης των ανωτέρω εταιρειών στην πρώτη αυτών: α) ως προς τη χρονική του διάρκεια, ώστε αυτή να μην υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, σε όλες τις περιπτώσεις από της ολοκληρώσεως της συγκεντρώσεως αυτής και β) ως προς το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του ώστε να αφορά μόνο την Ελλάδα.

Η απόφαση εκδόθηκε την 23η Δεκεμβρίου 1998.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞ.- ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ 34 /ΙΙ /1999 (2)

Ο προληπτικός έλεγχος, βάσει του αρ. 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, των γνωστοποιηθεισών δύο συγκεντρώσεων των εταιρειών ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ και ΕΛΑΪΣ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, κατά τις οποίες η δεύτερη εταιρεία απορροφά τον κλάδο τομάτας της πρώτης και στη συνέχεια εξαγοράζεται στο σύνολό της από την τρίτη.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 10η Φεβρουαρίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος
Μέλη: Βάσιος Ασημακόπουλος,
Χαρίλαος Χάρακας,
Λεωνίδας Νικολούζος και
Ιωάννης Κατσουλάκος.
Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν ο προληπτικός έλεγχος, βάσει του άρ. 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, των από 2.12.1998 και 31.12.1998 γνωστοποιηθεισών δύο συγκεντρώσεων των εταιρειών ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ και ΕΛΑΪΣ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, κατά τις οποίες η δεύτερη εταιρεία απορροφά τον κλάδο τομάτας της πρώτης και στη συνέχεια εξαγοράζεται στο σύνολό της από την τρίτη και οι οποίες συνεκδικάζονται λόγω συνάφειας του αντικειμένου.

Κατά τη συνεδρίαση παρέστησαν α) η εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Αθανασίου Τζαβέλλα και β) οι εταιρείες ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ και ΕΛΑΪΣ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ δια του κοινού πληρεξουσίου δικηγόρου αυτών Αθανασίου Μασούλα. Τη συζήτηση παρακολούθησε και ο Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής της εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Παναγιώτης Βαγγής.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί των υπό κρίση συγκεντρώσεων και κατέληξε προτείνοντας α) τη συνεκδίκασή τους λόγω συνάφειας του αντικειμένου και β) τη μη απαγόρευσή τους δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αφορούν. Στη συνέχεια το λόγο έλαβαν οι ως άνω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις των παρισταμένων εταιρειών, έδωσαν πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή τη μη απαγόρευση των κρινομένων συγκεντρώσεων.

Κατόπιν, απεχώρησαν της αιθούσης τα ενδιαφερόμενα μέρη και η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνδιασκεφθείσα επί

των παραπάνω υποθέσεων, και λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του σχετικού φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Α.1. Η εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εφεξής ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ), η οποία δραστηριοποιείται σε δύο κλάδους, τον κλάδο των ζυμαρικών και τον κλάδο τομάτας, αποφάσισε να προχωρήσει στην διάσπαση άνευ εκκαθαρίσεως σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 81 παρ. 2 και 82 έως 85 του Ν. 2190/20 και των άρθρων 1 έως 5 του Ν. 2166/93 των δύο αυτών κλάδων, με σκοπό την απορρόφησή τους και δη του μεν κλάδου τομάτας από την εταιρεία ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ (εφεξής ΜΙΡΟ), του δε κλάδου ζυμαρικών από την εταιρεία ΚΙΚΙΖΑΣ. Η κατανομή των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της διασπώμενης εταιρείας θα γίνει με κριτήριο την ένταξη του καθενός από αυτά στον βιομηχανικό κλάδο τομάτας ή ζυμαρικών αντίστοιχα καθώς και την αναγκαιότητά τους για τη λειτουργία κάθε κλάδου. Σύμφωνα με την εν λόγω κατανομή, το μετοχικό κεφάλαιο που θα αντιστοιχεί στον κλάδο τομάτας και θα εισφερθεί στη ΜΙΡΟ θα ανέρχεται στο ποσό των 559.750.000 δραχμών. Συνεπώς, το μετοχικό κεφάλαιο της ΜΙΡΟ ύψους 10.000.000 δραχμών διαιρούμενο σε 1.000 μετοχές από τις οποίες οι 995 ανήκουν στην MEL ENTERPRISES και 5 στον Γεώργιο Κίκιζα, μετά τη διάσπαση και απορρόφηση θα ανέρχεται στο ποσό των 569.750.000 δραχμών διαιρούμενο σε 56.975 μετοχές από τις οποίες οι 56970 θα ανήκουν στην MEL ENTERPRISES. Η εν λόγω συγκέντρωση αναμένεται να συντελεστεί την 15η Φεβρουαρίου 1999 υπό την προϋπόθεση ότι θα εγκριθεί από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και τη Νομαρχία.

Α.2. Στα πλαίσια υλοποίησης της ανωτέρω επιχειρηματικής απόφασης οι βασικοί μέτοχοι της εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ - ΚΙΚΙΖΑΣ την 15.11.1998 εξαγόρασαν τις ανώνυμες εταιρείες EUROPEAN ACTION SYSTEMS ΤΕΧΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ Α.Ε. (εφεξής EUROPEAN) και ΕΡΜΗΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΟΔΙΚΕΣ ΜΑΤΑΦΟΡΕΣ Α.Ε. (εφεξής ΕΡΜΗΣ) (μέτοχοι των οποίων είναι η εταιρεία MEL ENTERPRISES και ο Γ. Κίκιζας) και με τις από 17.11.1998 και 16.11.1998 αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεών τους τις μετονόμασαν, την μεν πρώτη σε ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ και τη δεύτερη σε ΚΙΚΙΖΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (εφεξής ΚΙΚΙΖΑΣ). Η τελευταία θα απορροφήσει τον κλάδο ζυμαρικών της διασπώμενης εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ - ΚΙΚΙΖΑΣ, συγκέντρωση η οποία θα γνωστοποιηθεί κατά δήλωση των εταιρειών σύμφωνα με το άρθρο 4α του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Α.3. Στις 20.11.1998, μεταξύ αφενός της κυπριακής εταιρείας MEL ENTERPRISES, αφετέρου της εταιρείας ΕΛΑΪΣ ΑΕ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΕΛΑΪΣ) και εκ τρίτου των Γεωργίου Κίκιζα, Κωνσταντίνας Κίκιζα, Μαρίας Κίκιζα, ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ, EUROPEAN, ΕΡΜΗΣ, υπογράφηκε «Συμφωνία - Πλαίσιο» κατά την οποία η εταιρεία ΕΛΑ Σ θα εξαγοράσει την εταιρεία ΜΙΡΟ η οποία θα έχει απορροφήσει τον βιομηχανικό κλάδο τομάτας της διασπώμενης εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ. Τελική ημερομηνία ολοκλήρωσης της εξαγοράς ορίσθηκε η 30.4.1999 υπό την αναβλητική αίρεση της έγκρισής της από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Β.1. Σύμφωνα με τα παραπάνω πραγματοποιούνται δύο διαδοχικές συγκεντρώσεις. Κατά την πρώτη συγκέντρωση η εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ διασπάται και τον κλάδο τομάτας απορροφά η εταιρεία ΜΙΡΟ. Κατά τη δεύτερη συγκέντρωση η εταιρεία ΜΙΡΟ εξαγοράζεται εξολοκλήρου από την εταιρεία ΕΛΑΪΣ. Ως προς τις συμμετέχουσες στις δύο συγκεντρώσεις επιχειρήσεις από τα στοιχεία του φακέλλου προκύπτουν τα ακόλουθα :

Β.2α. Η εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ ιδρύθηκε στην Αθήνα το 1969 και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ζυμαρικών και προϊόντων τομάτας στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Τον Ιανουάριο του 1992 απορρόφησε την εταιρεία ΠΕΛΑΡΓΟΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΜΑΤΑΣ. Το 55% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατέχουν οι Γεώργιος Α. Κίκιζας, Κωσταντίνα Κίκιζα και Μαρία Α. Κίκιζα, ενώ το υπόλοιπο 45% κατέχει (από την 4.3.1998), η κυπριακή εταιρεία MEL ENTERPRISES. Όσον αφορά τα προϊόντα τομάτας, η εταιρεία παράγει, εμπορεύεται και εξάγει τοματοπολτό με το σήμα «Πελαργός» καθώς και ελαφρά συμπυκνωμένο χυμό τομάτας ο οποίος διατίθεται στο λιανεμπόριο με το εμπορικό σήμα «Pummaro». Επίσης η εταιρεία προμηθεύεται από τρίτους ψιλοκομμένο και ολόκληρο αποφλοιωμένο τοματάκι. Το ψιλοκομμένο τοματάκι κυκλοφορεί με το σήμα «Pummaro» ενώ το ολόκληρο αποφλοιωμένο τοματάκι διακινείται με το σήμα «Πελαργός». Επιπλέον η εταιρεία εισάγει την κέτσαπ (ketchup) «Pummaro» από τον οίκο Amora Danon, καθώς και έτοιμες σάλτσες σε μικρές ποσότητες.

Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ το έτος 1997 ανήλθε στο ποσό των 14.700.618.697 δρχ. ή 47.663.512 ECU, ενώ ο κύκλος εργασιών της στην ελληνική αγορά το ίδιο έτος ανήλθε σε 11.960.439.000 δρχ. ή 38.779.084 ECU εκ των οποίων ποσό 5.499.716.000 δρχ. ή 17.831.615 ECU προήλθε από πωλήσεις των προϊόντων τομάτας.

Β.2β. Η εταιρεία ΜΙΡΟ, όπως μετονομάσθηκε από 17.11.1998 η εταιρεία EUROPEAN (η οποία ασχολείτο αποκλειστικά με έρευνες αγοράς) ανήκει από 15.11.98 στην εταιρεία MEL ENTERPRISES κατά ποσοστό 99,5% και στον Γ. Κίκιζα κατά ποσοστό 0,5%. Μετά τη διάσπαση της ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ θα απορροφήσει τη δραστηριότητα τομάτας της εταιρείας με σκοπό την παραγωγή και εμπορία προϊόντων τομάτας.

Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας, για το έτος 1997, ο οποίος προήλθε από δραστηριότητες (έρευνες αγοράς) της EUROPEAN, ανήλθε σε 10.797.060 δρχ. ή 35.007 ECU.

Β. 2γ. Η εταιρεία ΚΙΚΙΖΑΣ, όπως μετονομάσθηκε από 16.11.1998 η εταιρεία ΕΡΜΗΣ (η οποία ασχολείτο με την παροχή υπηρεσιών οδικών μεταφορών), ανήκει από 15.11.98 στον Γεώργιο Κίκιζα κατά ποσοστό 99,76% και στην εταιρεία MEL ENTERPRISES κατά ποσοστό 0,24%. Μετά τη διάσπαση της ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ θα απορροφήσει τον κλάδο ζυμαρικών της εταιρείας, με σκοπό την παραγωγή και εμπορία αυτών. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας για το έτος 1997, ο οποίος προήλθε από δραστη-

ριότητες της εταιρείας ΕΡΜΗΣ, ανήλθε σε 64.757.811 δρχ. ή 209.963 ECU.

Β. 2δ. Η κυπριακή εταιρεία MEL ENTERPRISES συστήθηκε την 18.2.1998, με αντικείμενο δραστηριότητας την «διεξαγωγή εμπορικών επιχειρήσεων πάσης φύσεως εις οιοδήποτε μέρος του κόσμου, διεξαγωγή εργασιών συμβούλων επιχειρήσεων, συμβούλων διοικήσεως και συμβούλων αναπτύξεως, διεξαγωγή εργασιών εταιρείας επενδύσεως και η προς τον σκοπόν αυτόν απόκτησις και κατοχή μετοχών οπουδήποτε συσταθείσης ή διεξαγούσης εργασίας εταιρείας κλπ.». Στις 4 Μαρτίου 1998, η εταιρεία εξαγόρασε το 45% του μετοχικού κεφαλαίου της ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ, ποσοστό το οποίο έως την ημερομηνία αυτή κατείχε η ιταλική εταιρεία με την επωνυμία STAR. Από 15.11.1998 κατέχει ποσοστό 99,5% της εταιρείας ΜΙΡΟ.

Β. 2ε. Η ΕΛΑΪΣ είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών και ανήκει στον πολυεθνικό όμιλο εταιρειών UNILEVER. Το 51,7% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατέχουν οι εταιρείες LIPOMA B.V.(45,65%) και UNILEVER HELLAS A.E.B.E (5,42%). Το υπόλοιπο 49% ανήκει σε διάφορους χρηματιστηριακούς μετόχους. Η εταιρεία δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία ελαίων, λιπών και τροφίμων. Όσον αφορά τα προϊόντα τομάτας, δεν διαθέτει παραγωγική δραστηριότητα αλλά προμηθεύεται και εμπορεύεται μικρές ποσότητες κέτσαπ και σάλτσας. Συγκεκριμένα εισάγει την σάλτσα με το σήμα «RAGULETTO» και την κέτσαπ με το σήμα «CALVE». Σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποίησης, ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών του ομίλου UNILEVER, το οικονομικό έτος 1997 ανήλθε στο ποσό των 43.126.000.000. ECU, ενώ ο κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΛΑΪΣ στην ελληνική αγορά, για το ίδιο έτος, ανήλθε στο ποσό των 54.060.230.193 δρχ. ή 175.278.366 ECU.

Γ. 1. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους. Ο κλάδος των προϊόντων τομάτας είναι ο οικονομικός κλάδος που εμπλέκεται στις παρούσες συγκεντρώσεις. Ειδικότερα, οι υπό κρίση συγκεντρώσεις αφορούν : α) τη (χονδρική) πώληση προϊόντων τομάτας για επαγγελματική και βιομηχανική χρήση, β) τη (λιανική) πώληση των παραπάνω προϊόντων για οικιακή χρήση.

Γ. 2. Τα προϊόντα τομάτας διακρίνονται στις παρακάτω κατηγορίες: 1) Βασικά προϊόντα τομάτας διατηρημένα με αποστείρωση ή συμπύκνωση α) τοματοπολτός, παραδοσιακό προϊόν της ελληνικής κουζίνας, το οποίο χρησιμοποιείται κυρίως από τις νοικοκυρές. Τα τελευταία χρόνια υποκαθίσταται ολοένα και περισσότερο στις προτιμήσεις των καταναλωτών από νέα προϊόντα, όπως ελαφρά συμπυκνωμένος χυμός τομάτας. Ο τοματοπολτός προσφέρεται σε διάφορους βαθμούς συμπύκνωσης και συσκευασίες ανάλογα με την χρήση του (νοικοκυριά - επιχειρήσεις και οργανισμοί μαζικής εστίασης - βιομηχανίες/ βιοτεχνίες). Είναι το κύριο και εξαγόμενο προϊόν του κλάδου, απορροφώντας το 1997 το 84,7% της συνολικής παραγωγής τοματοειδών στην Ελλάδα. β) αποφλοιωμένη τομάτα, που διατίθεται σε δύο μορφές ψιλοκομμένη και ολόκληρη και σε διάφορες συσκευασίες, κάλυψε δε το έτος 1997 το 7,52% της συνολικής παραγωγής η ψιλοκομμένη και το 4,53% η ολόκληρη. γ) χυμός τομάτας (i) φυσικός και (ii) ελαφρά συμπυκνωμένος που κάλυψε το 1997 το 3,19% της συνολικής παραγωγής. 2) Κέτσαπ και ημιέτοιμες / έτοιμες σάλτσες τομάτας. Η σάλτσα κέτσαπ αποτελείται από συμπύκνωμα τομάτας τουλάχιστον 16% και καρικεύματα και διατίθεται στον τελικό καταναλωτή σε γυάλινα ή πλαστικά μπουκάλια. Η αγορά κέτσαπ και έτοιμων σαλτσών στην Ελλάδα δεν θεωρείται ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Τα προϊόντα αυτά είναι κυρίως εισαγόμενα. Στην αγορά λιανικής πώλησης θα συμπεριλαμβάνεται και η φρέσκια τομάτα η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά ή σε συνδυασμό με τα παραπάνω προϊόντα για μαγειρική χρήση.

Στην υπό κρίση υπόθεση, η αγορά χονδρικής πώλησης θα μπορούσε να θεωρηθεί ξεχωριστή αγορά από αυτή της λιανικής πώλησης λόγω της διαφορετικής χρήσης, τιμής και τρόπου διανομής των προϊόντων, ενώ ορισμένα από τα παραπάνω προϊόντα όπως κέτσαπ και ημιέτοιμες/έτοιμες σάλτσες, θα μπορούσαν και αυτά να θεωρηθούν ξεχωριστές αγορές. Στην παρούσα υπόθεση όμως παρέλκει η ακριβής οριοθέτηση της αγοράς δεδομένου ότι σε κάθε περίπτωση, ο ανταγωνισμός δεν θα περιορίζετο σημαντικά.

Γ.3. Ως σχετική γεωγραφική αγορά, στην οποία οι συμμετέχουσες στις υπό κρίση συγκεντρώσεις επιχειρήσεις πωλούν τα προϊόντα τους υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού θεωρείται αυτή του συνόλου της ελληνικής επικράτειας.

Δ.1. Ο κλάδος των προϊόντων τομάτας αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της Ελληνικής Οικονομίας και καταλαμβάνει την δεύτερη θέση, από άποψη παραγωγής τοματοπροϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά την Ιταλία.

Ο κλάδος χαρακτηρίζεται από έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό και μικρή εισαγωγική διείσδυση. Στηρίζει την εγχώρια αγροτική παραγωγή και αποτελεί σημαντική πηγή συναλλάγματος. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο απασχολούνται κατά κύριο λόγο με την πρώτη μεταποίηση και παραγωγή τοματοπολτού και σε μικρότερη κλίμακα με την παραγωγή τελικών προϊόντων. Ο τοματοπολτός είναι το κυριότερο εξαγόμενο προϊόν και προορίζεται σε επιχειρήσεις του εξωτερικού για δεύτερη μεταποίηση. Πελάτες των ελληνικών βιομηχανιών αποτελούν οι εταιρείες ειδών διατροφής, οι οποίες χρησιμοποιώντας ως πρώτη ύλη τον τοματοπολτό, παράγουν τελικά προϊόντα όπως κέτσαπ και σάλτσες τομάτας.

Η παραγωγή και επεξεργασία της βιομηχανικής τομάτας υπόκειται σε περιορισμούς από την Ε.Ε. για την προστασία και στήριξη της παραγωγής. Κάθε χρόνο καθορίζονται ποσοστώσεις από την Ε.Ε. για το μέγεθος παραγωγής και επεξεργασίας τομάτας σε κάθε χώρα. Στη συνέχεια το Υπουργείο Γεωργίας καθορίζει την ποσότητα που θα παράγει κάθε επιχείρηση, η οποία υπολογίζεται με βάση το μέσο όρο παραγωγής της προηγούμενης τριετίας. Η παραγωγή της Ελλάδας υπερβαίνει συχνά την ποσόστωση. Η υπέρβαση αυτή είναι συνάρτηση των καιρικών συνθηκών και της διεθνούς κατάστασης στην αγορά. Οι νέες μεταποιητικές επιχειρήσεις δικαιούνται κατανομής βιομηχανικής τομάτας που σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανονισμούς ανέρχεται στο 2%.

Η συνολική επιδοτούμενη παραγωγή της Ελλάδας την περίοδο 1.7.1997-30.6.1998 ανέρχεται σε 1.048.931 τόνους οι οποίοι κατανέμονται στις 53 βιομηχανίες που δραστηριοποιούνται στον κλάδο. Το 1994 οι βιομηχανίες αυτές ανέρχονταν σε 40. Η εταιρεία με την μεγαλύτερη κατανομή είναι η ΚΩΠΑΪΣ (αποκλειστικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα της πολυεθνικής εταιρείας HEINZ). Η συμμετέχουσα εταιρεία ΜΕΛΙΣΣΑ από άποψη κατανομής κατέχει την έβδομη (7η) θέση.

Δ.2. Τα μερίδια που κατέχουν οι συμμετέχουσες στις υπό εξέταση συγκεντρώσεις επιχειρήσεις καθώς και οι ανταγωνιστές τους στο σύνολο της αγοράς, στη λιανική και χονδρική πώληση αλλά και στις επιμέρους κατηγορίες τοματοπροϊόντων το έτος 1997 είχαν ως ακολούθως:

Εταιρείες	Χονδρική (μαζ.εστίασης-βιομηχανία)	Λιανική (το σύνολο των προϊόντων)	Φυσικός/ συμπυκν. χυμός/ τοματοπολτός/	Ketchup	Σάλτσες	Πωλήσεις Χονδρικής-Λιανικής
1. ΜΕΛΙΣΣΑ	5,71%	32,64%	39,63%	3,98%	5,56%	27,30 %
2. ΕΛΑΪΣ	-	1,23%	-	0,91%	16,00%	0,99 %
3. ΜΙΣΚΟ	μ.δ.	3,80%	4,60%	0,60%	0,20%	
4. ΣΤΕΛΛΑ	μ.δ.	5,46%	6,80%	-	-	
5. ΚΥΚΝΟΣ	μ.δ.	17,25%	19,04%	15%	0,48%	
6.ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ	μ.δ.	9,4%	10,01%	10,72%	-	
7. KNORR	μ.δ.	6,3%	-	11%	69,7%	
8. Λοιποί		23,92%	19,92%	57,79%	8,06%	
Συν. Πωλήσεις σε χιλ. Δρχ.	5.367.040	21.673.001	17.357.705	2.804.010	1.511.226	27.040.041
Αθρ. μερίδιο συμμετεχουσών	5,71%	33.87%	39,63%	4,89%	21,56%	28,29 %

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι το συνολικό μερίδιο των συμμετεχουσών στις συγκεντρώσεις εταιρειών ανέρχεται στο σύνολο της αγοράς σε 28,29%, στην χονδρική πώληση στο 5,71% (5,71% ΜΕΛΙΣΣΑ, 0% ΕΛΑΪΣ) και στη λιανική στο 33,87% (32,64% ΜΕΛΙΣΣΑ, 1,23 % ΕΛΑΪΣ).

Τα παραπάνω μερίδια, δεν περιλαμβάνουν τις πωλήσεις φρέσκιας τομάτας λόγω έλλειψης στοιχείων αλλά μόνο τα τυποποιημένα προϊόντα.

Δ.3. Η αγορά προϊόντων τομάτας βρίσκεται σε φάση ωριμότητας δεδομένου ότι η ζήτηση είναι σταθερή τα τελευταία χρόνια και εκτιμάται ότι δεν θα παρουσιάσει αξιόλογες μεταβολές διότι τα διατροφικά πρότυπα έχουν παραμείνει σχετικά σταθερά. Δυνατότητες ανάπτυξης της κατανάλωσης υπάρχουν μόνο στην Ανατολική Ευρώπη, καθώς και σε ηπείρους που παρουσιάζουν χαμηλό δείκτη ανάπτυξης.

Η είσοδος επιχειρήσεων ως παραγωγών ρυθμίζεται από το υπάρχον σύστημα κατανομής της επιδοτούμενης τομάτας που επιβάλλει η Κοινή Αγροτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το σύστημα αυτό προβλέπει ότι οι νέες επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν κατά τον χρόνο εμφάνισης τους το 2% της Εθνικής Κατανομής. Πέραν του συστήματος κατανομής της επιδοτούμενης τομάτας και της αυτονόητης προϋπόθεσης ότι τα προϊόντα πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει η ελληνική νομοθεσία (Κώδικας Τροφίμων και Ποτών, άρθρα 124 και 41 παρ.14) για τα τρόφιμα και τα προϊόντα τομάτας, δεν υπάρχουν άλλοι νομικοί περιορισμοί. Περιορισμοί με την μορφή τεχνολογικών φραγμών εισόδου δεν υπάρχουν, η δε έρευνα και η ανάπτυξη στα βασικά προϊόντα τομάτας είναι περιορισμένης σημασίας.

Η είσοδος στην αγορά των προϊόντων τομάτας, όσον αφορά την αγορά των σούπερ μάρκετ και παντοπωλείων, είναι κυρίως συνάρτηση της αποδοχής του προϊόντος από τις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου και τους όρους που αυτές θέτουν για να δεχθούν προϊόντα στα ράφια τους.

Ε.1. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδάφ. β του Ν. 703/77 όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσοτέρων άλλων επιχειρήσεων.

Η διάσπαση της εταιρείας ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ με απορρόφηση από τη ΜΙΡΟ του ενός εκ των δύο βιομηχανικών κλάδων της διασπώμενης εταιρείας και συγκεκριμένα του κλάδου τομάτας, αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ.2α του Ν. 703/77, όπως ισχύει και επομένως υπόκειται στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτεται τουλάχιστον η μία εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του μεριδίου αγοράς. Η εν λόγω γνωστοποίηση κατατέθηκε εμπροθέσμως.

Με την εν συνεχεία εξαγορά της εταιρείας ΜΙΡΟ από την εταιρεία ΕΛΑΪΣ, αποκτάται ο έλεγχος της πρώτης από την δεύτερη και συνεπώς πραγματοποιείται συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β η οποία εμπίπτει στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του νόμου αυτού.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του Ν. 703/77 όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτονται και οι δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος. Η εν λόγω γνωστοποίηση κατατέθηκε επίσης εμπροθέσμως.

Ε.2. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ.1 του Ν. 703/77, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Από πλευράς συνθηκών ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντων όπως οριοθετήθηκε παραπάνω και πιο συγκεκριμένα σε σχέση με το ζήτημα αν οι εν λόγω συγκεντρώσεις μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό, προέκυψε ότι:

α) Όσον αφορά την πρώτη συγκέντρωση, οι συνθήκες ανταγωνισμού στην σχετική αγορά των προϊόντων τομάτας δεν θα επηρεαστούν, γιατί η εταιρεία ΜΙΡΟ που θα απορροφήσει τον κλάδο τομάτας μέχρι την πρόσφατη απόκτηση της (15.11.1998) από την MEL ENTERPRISES,

ασχολούμενη μόνο με έρευνες αγοράς, είχε μηδενική δραστηριότητα στον εν λόγω κλάδο.

β) Όσον αφορά την δεύτερη συγκέντρωση, στο σύνολο της αγοράς των προϊόντων τομάτας το αθροιστικό μερίδιο των συμμετεχουσών εταιρειών ανέρχεται σε ποσοστό 28,29% (ΜΙΡΟ 27,30% και ΕΛΑΪΣ 0,99%).

Στα βασικά δε προϊόντα (φυσικός/ελαφρά συμπυκνωμένος χυμός τομάτας, τοματοπολτός, αποφλοιωμένη/ψιλοκομμένη τομάτα) δεν θα προκύψει άθροιση μερίδιου αγοράς, ούτε θα διαφοροποιηθούν σημαντικά οι συνθήκες ανταγωνισμού, διότι το μερίδιο της ΜΙΡΟ (μετά την ολοκλήρωση της διάσπασης /απορρόφησης) θα περιέλθει στην εξαγοράζουσα εταιρεία ΕΛΑΪΣ η οποία δεν διαθέτει παραγωγική και εμπορική δραστηριότητα στα προϊόντα αυτά.

Όσον αφορά τα υπόλοιπα προϊόντα τα οποία ανήκουν στην κατηγορία της δεύτερης μεταποίησης, δηλ. τις σάλτσες κέτσαπ και τις ημιέτοιμες/έτοιμες σάλτσες τομάτας, τόσο η ΕΛΑΪΣ όσο και η ΜΙΡΟ (μετά την ολοκλήρωση της διάσπασης/απορρόφησης) προμηθεύονται και εμπορεύονται μικρές ποσότητες. Στα εν λόγω προϊόντα θα προκύψει μια μικρή αύξηση μεριδίου η οποία όμως δεν είναι ικανή να επηρεάσει σημαντικά τις συνθήκες ανταγωνισμού δεδομένου ότι στην αγορά λιανικής πώλησης εμφανίζονται 60 περίπου μάρκες κέτσαπ και ένας αρκετά ικανοποιητικός αριθμός σαλτσών.

Λαμβανομένου επιπλέον υπόψη ότι: α) στον εν λόγω κλάδο δραστηριοποιείται μεγάλος αριθμός ελληνικών και αλλοδαπών εταιρειών με επώνυμα προϊόντα και με μεγάλη χρηματοοικονομική ισχύ όπως η εξαγοράζουσα. Σημειώνεται ότι οι μεγαλύτερες διεθνώς παραγωγικές εταιρείες προϊόντων τομάτας όπως οι HEINZ, CIRIO, DEL MONTE, BARILLA, PARMALAT, UNCLE BEN'S δραστηριοποιούνται και στην ελληνική αγορά και β) στο άμεσο μέλλον, η πολυεθνική εταιρεία NESTLE πρόκειται να δραστηριοποιηθεί στην ελληνική αγορά, στα εν λόγω προϊόντα, ενώ δεν αποκλείεται η έλευση και άλλων μικρότερων, προκύπτει ότι, με τις υπό κρίση συγκεντρώσεις δεν θα μεταβληθούν σημαντικά οι συνθήκες ανταγωνισμού στην σχετική αγορά των προϊόντων τομάτας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφασίζει, λόγω συνάφειας του αντικειμένου, τη συνεκδίκαση των από 2.12.1998 και 31.12.1998 γνωστοποιηθεισών, σύμφωνα με το άρ. 4β του Ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκεντρώσεων των εταιρειών α) ΜΕΛΙΣΣΑ-ΚΙΚΙΖΑΣ Α.Ε. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, β) ΜΙΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ & ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΜΑΤΑΣ και γ) ΕΛΑΪΣ Α.Ε. ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, κατά τις οποίες η δεύτερη εταιρεία απορροφά τον κλάδο τομάτας της πρώτης και στη συνέχεια εξαγοράζεται στο σύνολό της από την τρίτη.

2. Αποφαίνεται ότι δεν συντρέχει κατά νόμο λόγος απαγόρευσης των ως άνω συγκεντρώσεων, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να περιορίσουν σημαντικά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αφορούν.

Η απόφαση εκδόθηκε την 18η Φεβρουαρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞ.- ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. 42 / ΙΙ / 1999 (3)

Η αίτηση της εταιρείας ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις των παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του Ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ.Γ. Εμπορίου) την 16η Μαρτίου 1999, ημέρα Τρίτη και ώρα 10:30 π.μ., με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,
Χαρίλαος Χάρακας,
Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,
Λεωνίδας Νικολούζος,
Μελίνα Μουζουράκη,
Ηλίας Σουφλερός, κωλυομένου του τακτικού Δημητρίου Τζουγανάτου, και
Ιωάννης Κατσουλάκος.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδριάσεως ήταν η από 9.3.1999 αίτηση της εταιρείας ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις των παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του Ν. 703/77, όπως ισχύει, και την από μέρους της εξαγορά του 51% των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της εταιρείας ΕΚΤΕΡ Α.Ε..

Κατά τη συζήτηση παρέστη η αιτούσα εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ δια της πληρεξουσίας της δικηγόρου Φωτεινής Σάχνικα.

Στην αρχή της συνεδρίασης το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας τη μη χορήγηση της αιτηθείσας άδειας, δεδομένου ότι κατά την εκτίμηση της Γραμματείας δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 4ε παράγρ.3 του Ν. 703/77, όπως ισχύει, και ειδικότερα, από τα προσκομισθέντα στοιχεία δεν προέκυψε επικείμενος κίνδυνος σοβαρών ζημιών σε βάρος μιας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Στη συνέχεια το λόγο έλαβε η πληρεξουσία δικηγόρος της αιτούσας, η οποία ανέπτυξε τις θέσεις αυτής, έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε από την Επιτροπή την αποδοχή της υπό κρίση αίτησης.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 23η Μαρτίου 1999, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.30 π.μ., στην ανωτέρω αίθουσα 611, και, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την εισήγηση της Γραμματείας

και τα όσα ανέφερε εγγράφως και προφορικώς η αιτούσα εταιρεία κατά τη συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

Κατά το άρθρο 4ε παρ. 1 του Ν. 703/1977, όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκέντρωσης που υπάγονται στην προβλεπόμενη στο νόμο αυτό διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση αποφάσεως της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγορεύσεως συνεπάγεται την επιβολή του αναφερόμενου προστίμου.

Κατά την παρ. 2 του ιδίου ως άνω άρθρου οι προαναφερθείσες ρυθμίσεις δεν παρακωλύουν την πραγματοποίηση δημόσιας προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση στα πλαίσια χρηματιστηριακών συναλλαγών, συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο μιας επιχειρήσεως, εφόσον οι πράξεις αυτές έχουν γνωστοποιηθεί στην Υπηρεσία Ανταγωνισμού μέσα στην νόμιμη προθεσμία και υπό τον όρον ότι ο αποκτών δεν ασκεί τα δικαιώματα ψήφου που συνδέονται με τους συγκεκριμένους τίτλους ή τα ασκεί μόνο για να διατηρήσει την πλήρη αξία της επενδύσεώς του και βάσει ειδικής αδείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού με βάση την κατωτέρω διάταξη.

Τέλος, κατά την παρ. 3 του άνω άρθρου, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις προαναφερθείσες υποχρεώσεις, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μιας ή περισσοτέρων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκεντρώσεως ή σε βάρος τρίτου.

Στην προκειμένη περίπτωση από τα έγγραφα του φακέλλου και την ενώπιον της Επιτροπής εν γένει συζήτηση της υποθέσεως προέκυψαν τα εξής:

Την 1.3.1999 η εταιρεία με την επωνυμία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΑΕΓΕΚ) γνωστοποίησε στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού ότι στις 16.2.1999 απέκτησε, με χρηματιστηριακή συναλλαγή, από τους βασικούς μετόχους (Κ. Χωρίτη και Δ. Φάντη) 1.530.000 κοινές ονομαστικές μετοχές της εταιρείας με την επωνυμία ΕΚΤΕΡ Α.Ε. (εφεξής ΕΚΤΕΡ) και οι οποίες αντιστοιχούν σε ποσοστό 51% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της τελευταίας.

Την 9.3.1999 η εξαγοράζουσα υπέβαλε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού αίτηση για να της χορηγηθεί άδεια, σύμφωνα με το άρθο 4ε παράγρ. 3 Ν. 703/77, όπως ισχύει, για την άσκηση από μέρους της των δικαιωμάτων ψήφου της κατά την τακτική γενική συνέλευση των μετόχων της ΕΚΤΕΡ, ούτως ώστε να αποφευχθεί σοβαρή οικονομική ζημία σε βάρος της αλλά κυρίως σε βάρος της εξαγορασθείσας εταιρείας.

Και οι δύο ως άνω εταιρείες δραστηριοποιούνται στον κλάδο των κατασκευών, κατέχουσες εργοληπτικό πτυχίο Η' τάξεως.

Η αποκτώσα, η οποία ιδύθηκε το 1949, είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (Χ.Χ.Α.) και ελέγχει σε ποσοστό 100% τις εταιρείες: 1) ΔΙΡΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ, ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΊΑ, που δραστηριοποιείται στο εμπόριο ξυλείας, 2) ΑΕΓΕΚ - ROM CONSTRUCT SRL, με έδρα το Βουκουρέστι και αντικείμενο εργασιών τα τεχνικά και οικοδομικά έργα, 3) ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΕΡΓΑ Α.Ε., και 4) ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ Α.Ε., η οποία δραστηριοποιείται στα γεωτεχνικά έργα. Ο δε κύκλος εργασιών της, το έτος 1998, ανήλθε στο ποσό των 23.369,3 εκατομ δρχ. περίπου, που αντιστοιχεί σε 70,5 εκατομ. ECU περίπου.

Η ΕΚΤΕΡ, η οποία ιδύθηκε το 1973, είναι εισηγμένη στο Χ.Χ.Α. ελέγχει σε ποσοστό 100% την εδρεύουσα στο Βουκουρέστι τεχνική και κατασκευαστική εταιρεία ΕΚΤΕΡ CONSTRUCT, και συμμετέχει κατά ποσοστό 40% στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ΕΚΤΕΡ ΑΙΟΛΙΚΗ. Το έτος 1998 ο κύκλος εργασιών της ανήλθε σε 3 δις δρχ. περίπου, που αντιστοιχούν σε 9 εκατομ. ECU περίπου.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η γενομένη από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ εξαγορά του 51% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΚΤΕΡ αποτελεί συγκέντρωση επιχειρήσεων, κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. 2β του ως άνω νόμου, αφού με αυτή αποκτάται από την πρώτη ο έλεγχος της δευτέρας, η οποία συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι πληρούται η μία από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει η διάταξη του άρθρου 4β παρ.1 του ως άνω νόμου και συγκεκριμένα αυτή του κύκλου εργασιών.

Εξ' άλλου, από τα προαναφερθέντα στοιχεία προέκυψε ότι στις 1.4.1999 έχει ορισθεί τακτική γενική συνέλευση της εξαγοραζομένης ΕΚΤΕΡ, προκειμένου να ληφθούν αποφάσεις για σημαντικά θέματα αυτής μεταξύ των οποίων είναι η αλλαγή του Δ..Σ. της και η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου από τα όρια που είναι σήμερα σύμφωνα με το άρθρο 7 του Π.Δ. 472/1985 στο ύψος των 5,4 δις δραχμών που προβλέπεται να καθοριστούν στο άμεσο μέλλον. Η μη άσκηση του δικαιώματος ψήφου από την αιτούσα, που έχει ήδη αποκτήσει τον έλεγχο εκείνης θα επιφέρει την αναβολή της άνω συνελεύσεως με αποτέλεσμα να δημιουργείται κίνδυνος προκλήσεως σοβαρών ζημιών και στις δύο επιχειρήσεις και ιδίως στην εξαγοραζομένη αλλά και στους μετόχους των, δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις είναι εισηγμένες στο Χ.Α.Α. με πολυμετοχική βάση και υφίσταται κίνδυνος για τη διαφύλαξη της αξίας της γινομένης επενδύσεως.

Επομένως συντρέχει νόμιμη περίπτωση να δοθεί η αιτουμένη άδεια παρεκκλίσεως, δεδομένου ότι, από τα προαναφερθέντα αποδεικτικά στοιχεία, πιθανολογείται ότι η προκειμένη συγκέντρωση δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 4 παρ. 1γ του προαναφερθέντος νόμου, καθόσον δεν πρόκειται να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή να οδηγήσει στην δημιουργία δεσπόζουσας θέσεως στην σχετική αγορά, που είναι αυτή της κατασκευής τεχνικών έργων στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις συγκεντρώνουν μικρά μερίδια (3,6% και 0,53%, αντιστοίχως).

Ένα (1) μέλος της Επιτροπής όμως εκτιμά ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 4ε παρ. 3 στην υπό κρίση υπόθεση. Πράγματι, η διάταξη του άρθρου 4ε εισάγει εξαιρετική ρύθμιση με σκοπό να αποτρέψει σοβαρές ζημίες, τις οποίες αναμένεται ότι θα υποστεί μία ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις από την απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης που προβλέπεται στο άρθρο 4ε παρ.1. Η υπέρ το δέον επιεικής αντιμετώπιση των αιτήσεων παρέκκλισης από τον κανόνα του άρθρου 4ε παρ. 1 είναι αντίθετη προς τη βούληση του νομοθέτη, αφού δημιουργεί τον κίνδυνο του εκφυλισμού του εξαιρετικού χαρακτήρα του άρθρου 4ε παρ. 3 και ανατροπής της σχέσης

κανόνα - εξαίρεσης που πρέπει να διέπει τις εν λόγω διατάξεις. Από όσα εξέθεσε η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δεν αποδείχθηκε ότι η απαγόρευση πραγματοποίησης της συγκέντρωσης του άρθρου 4ε παρ. 1 τους προκαλεί κινδύνους ζημίας, πέραν των όσων είναι εγγενείς σε κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, σε κάθε δε περίπτωση δεν τους δημιουργεί κίνδυνο σοβαρής ζημίας που θα έπρεπε να αποτραπεί με την αποδοχή αιτήματος παρέκκλισης. Εξάλλου, ο αυτόβουλος ορισμός της τακτικής γενικής συνέλευσης την 1.4.1999 δεν μπορεί να αποτελέσει στοιχείο κρίσιμο για την Επιτροπή, τη στιγμή που ο νόμος παρέχει την ευχέρεια σύγκλισης της τακτικής γενικής συνέλευσης σε μεταγενέστερο χρόνο, δηλ. μέχρι 30.6.1999 (άρθρο 25 Κ.Ν. 2190/1920), δηλ. σε ημερομηνία μέχρι την οποία θα μπορούσε να έχει εκδοθεί η οριστική απόφαση βάσει του άρθρου 4δ του Ν. 703/77, όπως ισχύει. Η Επιτροπή στα πλαίσια της εφαρμογής του άρθρου 4ε παρ.3 θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της λόγους αντικειμενικούς που βρίσκονται έξω από τη σφαίρα επιρροής των εμπλεκομένων επιχειρήσεων και όχι λόγους που «κατασκευάζονται» από τις ίδιες προκειμένου, στη συνέχεια, να τους επικαλεστούν για τη χορήγηση της άδειας παρέκκλισης, η οποία οδηγεί σε άσκοπη διπλή ενασχόληση, τόσο της Γραμματείας όσο και της Επιτροπής, με την ίδια πράξη συγκέντρωσης. Για τους λόγους αυτούς το αίτημα για άδεια παρέκκλισης θα έπρεπε να απορριφθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται κατά πλειοψηφία την από 9.3.1999 αίτηση της εταιρείας ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ & ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ και επιτρέπει στην αιτούσα εταιρεία παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του Ν. 703/77, όπως ισχύει, για την από μέρους της εξαγορά του 51% των κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της εταιρείας ΕΚΤΕΡ Α.Ε..

Η απόφαση εκδόθηκε την 26η Μαρτίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος	Η Γραμματέας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	ΑΛΕΞ.- ΜΑΡΙΑ ΤΑΡΑΜΠΙΚΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * TELEX 223211 YPET GR * FAX 52 34 312
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: http: www.et.gr
e-mail: webmaster @ et.gr

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Σολωμού 51

Πληροφορίες δημοσιευμάτων Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5225 761 5230 841
Πληροφορίες δημοσιευμάτων λοιπών Φ.Ε.Κ.	5225 713 5249 547
Πώληση Φ.Ε.Κ.	5239 762
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 141
Βιβλιοθήκη παλαιών Φ.Ε.Κ.	5248 188
Οδηγίες για δημοσιεύματα Α.Ε. - Ε.Π.Ε.	5248 785
Εγγραφή Συνδρομητών Φ.Ε.Κ. και αποστολή Φ.Ε.Κ.	5248 320

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ
ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ Βασ. Όλγας 227 - Τ.Κ. 54100	(031) 423 956
ΠΕΙΡΑΙΑΣ Νικήτα 6-8 Τ.Κ. 185 31	4135 228
ΠΑΤΡΑ Κορίνθου 327 - Τ.Κ. 262 23	(061) 6381 100
ΙΩΑΝΝΙΝΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 450 44	(0651) 87215
ΚΟΜΟΤΗΝΗ Δημοκρατίας 1 Τ.Κ. 691 00	(0531) 22 858
ΛΑΡΙΣΑ Διοικητήριο Τ.Κ. 411 10	(041) 597449
ΚΕΡΚΥΡΑ Σαμαρά 13 Τ.Κ. 491 00	(0661) 89 127 / 89 120
ΗΡΑΚΛΕΙΟ Πλ. Ελευθερίας 1, Τ.Κ. 711 10	(081) 396 223
ΛΕΣΒΟΣ Πλ. Κωνσταντινουπόλεως Τ.Κ. 811 00 Μυτιλήνη	(0251) 46 888 / 47 533

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
- Μέχρι 8 σελίδες 200 δρχ.
- Από 8 σελίδες και άνω προσαύξηση 100 δρχ. ανά 8σέλιδο ή μέρος αυτού

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Κ.Α.Ε. Προϋπολογισμού 2531	Κ.Α.Ε. εσόδου υπέρ ΤΑΠΕΤ 3512
Α΄ (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κ.λπ.)	60.000 δρχ.	3.000 δρχ.
Β΄ (Υπουργικές αποφάσεις κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Γ΄ (Διορισμοί, απολύσεις κ.λπ. Δημ. Υπαλλήλων)	15.000 »	750 »
Δ΄ (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κ.λπ.)	70.000 »	3.500 »
Αναπτυξιακών Πράξεων (Τ.Α.Π.Σ.)	30.000 »	1.500 »
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κ.λπ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	15.000 »	750 »
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κ.τλ.)	5.000 »	250 »
Δελτίο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	10.000 »	500 »
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	3.000 »	150 »
Προκηρύξεων Α.Σ.Ε.Π.	10.000 »	500 »
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΕΚΤΟΣ Α.Ε. & Ε.Π.Ε.	250.000 »	12.500 »

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στα Δημόσια Ταμεία που δίνουν αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) το οποίο με τη φροντίδα του ενδιαφερομένου πρέπει να στέλνεται στην Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Οι συνδρομές του εξωτερικού επιβαρύνονται, πέραν των ανωτέρω αναφερομένων ποσών, με τα ταχυδρομικά τέλη και μπορεί να στέλνονται με επιταγή και σε ανάλογο συνάλλαγμα στο Διευθυντή Διαχείρισης του Εθνικού Τυπογραφείου.
* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσοστού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται από τα Δημόσια Ταμεία.
* Οι συνδρομητές του εξωτερικού μπορούν να στέλνουν το ποσό του ΤΑΠΕΤ μαζί με το ποσό της συνδρομής.
* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.
* Η συνδρομή ισχύει για ένα χρόνο, που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου χρόνου. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.
* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι τον Μάρτιο κάθε έτους.
* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00΄ έως 13.00΄

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ